

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

27 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Ursache Petru,

judecători – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Nicolaev Ghenadie,
Moraru Petru,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Serbinov Igor, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor N.K.V.D. ale regiunii Reazani din 07 mai 1945 și deciziei Tribunalului militar al trupelor N.K.V.D. ale districtului Moscova din 27 august 1945, în privința lui

Brumarel Nicolai Andreevici, născut în anul 1901,
originar din satul Sauca, raionul Otaci, R.S.S.M.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalului militar al trupelor N.K.V.D ale regiunii Reazani din 07 mai 1945 Brumarel Nicolai a fost condamnat pentru cumulul de infracțiuni în baza art. 54- 1,,a”Cod penal al R.S.S.U. la 15 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe termen de 5 ani.

2. Prin decizia Tribunalului militar al trupelor N.K.V.D. ale districtului Moscova din 27 august 1945 sentința nominalizată a fost modificată, pedeapsa inculpatului Brumarel Nicolai fiind micșorată pînă la 10 ani privațiune de libertate. În rest sentința a fost menținută fără modificări.

3. Inculpatul Brumarel Nicolai a fost declarat vinovat pentru faptul că, locuind pe teritoriul temporar ocupat de trupele româno-germane, benevol s-a angajat la autoritățile de ocupație în calitate de staroste al s. Sauca. Exercitîndu-și obligațiunile de serviciu,

inculpatul îndeplinea toate dispozițiile autorităților de ocupație. Astfel, el antrena în diverse activități obștești cetățenii satului, îi forța să efectueze diferite lucrări publice, participa la colectarea produselor alimentare pentru armata română. Inculpatului i s-a mai incriminat că a desfășurat agitație antisovietică îndreptată spre discreditarea puterii sovietice.

4. Adjunctul Procurorului General, Serbinov Igor, a declarat recurs în anulare în care, invocând prevederile art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor N.K.V.D ale regiunii Reazani din 07 mai 1945 și deciziei Tribunalului militar al trupelor N.K.V.D. ale districtului Moscova din 27 august 1945, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui în temeiul art. 3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, precum și din motivul încălcării esențiale a drepturilor lui Brumarel Nicolai prin condamnarea acestuia deoarece probe veridice care ar demonstra săvârșirea de către Brumarel Nicolai a infracțiunilor prevăzute de art. 54-1,,a”, 54-10 alin. (2) Cod penal al R.S.S.U. (trădare de patrie și agitație antisovietică), în materialele dosarului nu au fost administrate. Judecata nu a stabilit că acțiunile inculpatului erau îndreptate împotriva potențialului militar, independenței statale sau inviolabilității teritoriale a U.R.S.S. așa cum prevede art. 54-1,,a” al Codului penal al R.S.S.U. și nici afirmațiile lui nu conțineau chemări la lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori la săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, cum prevede art. 54-10 alin. (2) Cod penal al R.S.S.U.

Totodată, procurorul a menționat că condamnarea lui Brumarel Nicolai pentru trădare de patrie și agitație antisovietica constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil. Din acest motiv, hotărârile judecătorești în cauză urmează a fi casate, cu încetarea procesului penal în privința lui Brumarel Nicolai în temeiul art. 391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, persistând circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

5. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 iulie 2015 (f.d. 64-65) recursul în anulare declarat de procuror împotriva sentinței Tribunalului militar al trupelor N.K.V.D. ale regiunii Reazani din 07 mai 1945 și deciziei Tribunalului militar al trupelor N.K.V.D. ale districtului Moscova din 27 august 1945, a fost scos de pe rol, pentru efectuarea actelor procedurale preparatorii prevăzute de art. 456 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, considerându-l de competența Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție care judecă recursurile în anulare declarate împotriva deciziilor instanțelor inferioare și nu de competența Plenului Curții Supreme de Justiție.

6. Judecînd recursul nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat urmează a fi admis cu casarea hotărîrilor judecătorești atacate, și cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului din următoarele considerente.

Hotărîrile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală, adică în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Reieșind din norma art. 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală, viciul fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată este o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Conform art. 3 lit. a) din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992, cu modificările ulterioare, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, pentru activitate contrarevoluționară și trădare de patrie.

Potrivit art. 5³ al Legii nominalizate recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Împrejurările expuse denotă clar că erorile de drept comise de instanțele de judecată în cadrul judecării cauzei penale respective, constituie un viciu fundamental, care a afectat hotărîrea atacată, în concluzie este necesar conform art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, de casat hotărîrile atacate în privința lui Brumarel Nicolai cu încetarea procesului penal, fiindcă există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și reabilitarea lui.

7. Din aceste motive, în temeiul art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, se casează sentința Tribunalului militar al trupelor N.K.V.D. ale regiunii Reazani din 07 mai 1945 și decizia Tribunalului militar al trupelor N.K.V.D. ale districtului Moscova din 27 august 1945, în privința lui **Brumarel Nicolai**

Andreevici, cu încetarea procesului penal în baza învinuirii pe art. 54-1 „a”, 54-10 alin. (2) Cod penal al R.S.S.U. și reabilitarea lui.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **27 octombrie 2015**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Nicolaev Ghenadie

Moraru Petru